

NIEUWSBRIEF NR. 14

Erfgoedplatform Gemeente Heumen

Agenda Algemene Ledenvergadering

26 november 2014

Museum Jac. Maris 20:00 uur

1. Opening en Mededelingen

2. Afspraken ALV van 10 april 2014

- 1e. Vertegenwoordiger voor de adviesgroep zoeken voor de sectoren Gilden en Wijk-/Dorpsraden (Theo Noy). Afspraak blijft staan.
- 2e. Informatie vrijwilligerspolis op website (Petra Thijssen). Petra checkt bij Loes.
- 3e. Archeologische begeleiding Kuilseweg - Bosweg i.v.m. aanleg snelfietsroute overleggen met regioarcheoloog (Katja Zee) In uitvoering. Regioarcheoloog geïnformeerd.

3. Jaarverslag bestuur - inhoudelijk

Werkplan 2014

- a. Notariële oprichting
Zie agenda punt 6
- b. Subsidieaanvraag RABO Coöperatiefonds en andere landelijke fondsen
Bij het RABO Coöperatiefonds is op 30 september een subsidie aangevraagd van €10.000 voor het project "Canon van Heumen". Voor het ontbrekende deel wordt een beroep gedaan op het initiatievenbudget van de gemeente.
- c. Canon van Heumen
De voorbereidingen zijn gestart. Coördinatie door Ben Boersema en Leo Ewals. Project wordt eind 2015 afgesloten. Voor de inhoud wordt een beroep gedaan op de aangesloten organisaties en werkgroepen.

- d. Tentoonstelling "Tussen Maas en Waal, Ontwikkeling Landbouw en Boerderijen vanaf de late Middeleeuwen"
Van 7 juni tot en met 14 september liep de tentoonstelling in de Lage Hof.
- e. Avond met spreker
Op 10 april sprak landschapshistoricus Ferdinand van Hemmen over "Een maalstroom die het verleden verbindt met de toekomst. Kansen voor de schat aan cultuurhistorie van de Gemeente Heumen"
- f. Lesbrieven Heumens erfgoed voor de Basisscholen
Begin is gemaakt. De Canon van Heumen zal tot stand komen i.s.m. de basisscholen.
- g. Excursie
*Op 17 oktober namen o.l.v. Leo Ewals 13 personen deel aan de pelgrimage naar de beeldhouwer Peter Roovers (1902-1993) en het kasteel Heijen.
Uitgebreid verslag zie www.erfgoedheumen.nl*
- h. Open Monumenten Dag, 14 september, "Op Reis"
Zie verslag Werkgroep OMD
- i. Lezing door Rene van Hoften over het veer Nederasselt - Grave
Zie verslag Werkgroep OMD

4. Jaarverslag bestuur - financieel

Inkomsten

Vonkje boerderijen tentoonstelling	500
Vonkje OMD foto-exposities	500
Vonkje Woord en Beeld	500
Vaste subsidie OMD	767

Totaal

 2267

Uitgaven	
Boerderijtentoonstelling	117
OMD	1099
Woord en Beeld	292
	<hr/>
Totaal	1508

Het Erfgoedplatform heeft geen vaste jaarlijkse inkomsten. In 2013 kregen we een eenmalige startsubsidie van €1.500 van de gemeente. Voor afzonderlijke projecten zijn sindsdien "Vonkjes" aangevraagd en ontvangen. Het heffen van contributie bij de aangesloten organisaties behoort niet tot de mogelijkheden. Om toch over vaste inkomsten te kunnen beschikken is in oktober een verzoek ingediend bij de gemeente voor een vaste jaarlijkse subsidie van €3.500. Dit bedrag is opgebouwd uit €1.250 voor de OMD, €750 huishoudelijke kosten en €1.500 als bijdrage aan projecten van de aangesloten instellingen en de werkgroepen.

5. Jaarverslag Werkgroepen

De werkgroepen doen verslag aan de hand van het werkplan 2014.

Werkgroep Rood Erfgoed

- De tentoonstelling "Tussen Maas en Waal. Ontwikkeling landbouw en boerderijen vanaf de Late Middeleeuwen"
Uitgevoerd
- Registratie van Karakteristieke panden in de gemeente Heumen (vervolg)
Doorlopende activiteit
- Advisering aan particulieren bij behoud van monumenten
Doorlopende activiteit

Werkgroep Groen Erfgoed

- Hoogstam (fruit)boomgaarden
Project voorbereid
- Maasheggen
Wens tot verder herstel, langs wandelpaden, heggen op perceelsgrenzen etc. voorbeeld fase 2 Lierdal. Geen aparte activiteiten ontwikkeld. Deels opgegaan in LOP en door naar 2015.
- Groene markering Kasteel Heumen
Project voorbereid
- Bloemrijke akkerranden en boerenlandpaden
Project voorbereid

- Bijdragen aan tentoonstelling "Tussen Maas en Waal. Ontwikkeling landbouw en boerderijen vanaf de late Middeleeuwen"
Uitgevoerd
- Bijdragen aan Open Monumenten Dag (OMD)
Uitgevoerd

Werkgroep Woord en Beeld

- Naamsverandering
Doorgevoerd
- Het inventariseren, verzamelen van publicaties en evenementen die in Woord en/of Beeld zijn vastgelegd over Overasselt en kerkdorpen. Deze data toegankelijk maken op websites
Voortgaande activiteit
- Het verzamelen van dialecten en het verzamelen van verhalen over de tweede wereldoorlog door het interviewen van ouderen. Geluidsopnamen, foto's en boeken een plaats geven en vertonen in museum de Lage Hof
Voortgaande activiteit
- Uitbreiding van het werkgebied Overasselt met Heumen, Nederasselt en Malden. Voor Heumen en Malden wordt samengewerkt met Heemkunde Malden
Voortgaande activiteit

De werkgroep stelt zich ten doel immaterieel erfgoed uit de gemeente Heumen veilig te stellen voor de toekomst. Dat betekent dat verhalen en beeldmateriaal worden geïnventariseerd, gedigitaliseerd en op een website gezet en dat ze een plaats krijgen in een museum of een regionaal archief. Het betreft foto's en films, dagboeken, gedichten, liedjes, verhalen en beelden over rituelen, oude gebruiken, ambachten van vroeger zoals de wissenteelt, maar ook carnavalsoptredens, nieuwsbulletins, dialecten, etc.

Werkgroepleden zijn Liesbeth Arts- van Casteren, Piet van Casteren, Willy Gijbers en Jacky Lindsen en aspirant lid Annie van Leuken-Biemans.

In september 2014 heeft de werkgroep een persbericht doen uitgaan waarin zij zich heeft gepresenteerd en een oproep heeft gedaan om hulp bij het inventariseren, scannen en digitaliseren van beeldmateriaal en verhalen.

Dank zij een gemeentelijk Vonkje kon een digitale memorecorder worden aangeschaft, die gebruikt is bij de interviews met de oude Overasseltenaren. Een tweedehands filmrecorder kan nog voor een deel uit het gemeentelijk Vonkje worden aangeschaft om de geluidsopnames een extra dimensie te geven. De werkgroep heeft foto's verzameld van Overasselt en Nederasselt en een begin gemaakt het opzetten van een beeldbank. De contacten met oude mensen zijn tot stand gekomen door rondvragen bij bekenden. De werkgroep bezoekt indien mogelijk de verhalenochtenden. Een samenwerkingsverband van de bibliotheek van Overasselt, het Rode Kruis, de Thuiszorg en de Katholieke Bond van Ouderen.

In 2013 heeft de werkgroep door middel van interviews met oude mensen verhalen opgetekend over de watersnoodramp van 1926 die zullen worden gebundeld in een boek dat Het Gelders Erfgoed zal uitgeven. De werkgroep heeft ooggetuigenverslagen opgenomen over de Tweede Wereldoorlog, over onderduikers, evacués, operatie Market Garden, de bevrijding en andere oorlogservaringen. Zij heeft in samenwerking met vrijwilliger van het museum. Ben Arts heeft een DVD samengesteld over *Overasselt in oorlog*.

Een en ander heeft ook geleid tot twee mooie publicaties in *De Gelderlander*: 'Zoeken naar de verhalen van vroeger' verschenen op 2 augustus 2014 en 'En opnieuw is Overasselt bevrijd' verschenen in *De Gelderlander* van 17 september 2014.

Tijdens de Open Monumenten Dag van 14 september is in museum De Lage Hof een video gepresenteerd over De Koortsboom en zijn foto's geëxposeerd.

Naar aanleiding van het thema Op Reis, van de Open Monumenten Dag, zijn ouderen gevraagd naar hun herinneringen over de bedevaarten naar Katwijk, naar St. Walrick en de Koortsboom.

Tijdens de tentoonstelling over Market Garden in De Lage Hof is de film *Overasselt in Oorlog* vertoond, waarin twee ooggetuigen hun herinneringen ophalen aan deze bewogen periode van de geschiedenis. Deze

tentoonstelling wordt in 2015 herhaald. In 2015 wordt deze dvd voorzien van ondertiteling. Voor 2015 zal verder worden gewerkt in de lijn die in 2014 is uitgezet.

Woord en Beeld heeft meegedaan aan het project "Een Wagen vol Verhalen" van Omroep Gelderland en Gelders Erfgoed. Het verhaal van de koortskapel en koortsboom is verteld.

Zie www.wagenvolverhalen.nl

Werkgroep Archeologie

- a. Herinrichting vitrines archeologische vondsten in het gemeentehuis
Uitgevoerd: vitrine Kasteel Heumen en WOII
- b. Bijdrage aan de herdenking van 70 jaar Market Garden met een collectie vondsten uit WOII
Uitgevoerd: Tentoonstelling 70 jaar Market Garden in de Lage Hof van 14 september tot 1 oktober door Theo Groeneveld en Patrick van Melis
- c. Documenteren van het archeologisch onderzoek van 1980 van het kasteel Heumen.
In uitvoering: vondstmateriaal wassen, catalogiseren en beschrijven

Werkgroep OMD

ZONDAG 14 SEPTEMBER 2014

OPEN
MONUMENTEN .
DAG 2014

Door de inspanningen van velen werd de OMD 2014 een succes. Dat waren allereerst een 20-tal leden van het centrale comité en de 4 lokale comités. Bij de 17 monumenten waren eigenaren en gebruikers actief. Bij de lezingen, foto-exposities en andere activiteiten waren ook een groot aantal personen in touw.

Alles samen leverden een 75-tal personen een actieve bijdrage. Het aantal bezoekers was 500 tot 700. In vergelijking tot 2013 is dit een lichte vermindering.

De gemeente Heumen speelde een belangrijke rol, zowel als financier als partner in de organisatie.

Uitgebreid verslag zie www.erfgoedheumen.nl

6. Statutaire oprichting

In nauw overleg met notaris, Mr. D.E. van Riel van De Mul Zegger notarissen, zijn de concept statuten tot stand gekomen. De details zijn te lezen op de website www.erfgoedheumen.nl.

Enkele hoofdzaken:

- Het Erfgoedplatform wordt geen stichting maar een vereniging
- Leden zijn de aangesloten instellingen
- Elke instelling heeft 1 stem in de ledenvergadering
- De algemene ledenvergadering bepaalt het beleid en benoemt de bestuursleden
- Het bestuur zal bestaan uit Leo Ewals vz., Harrie Joosten secr., Petra Thijssen penn. en Anneke Meijssen

Als de ALV op 26 november de statuten goedkeurt kan de Vereniging Erfgoedplatform Gemeente Heumen vervolgens door de notaris worden geregistreerd. De juridische status is een voorwaarde om in aanmerking te kunnen komen voor financiële steun door de landelijke cultuurfondsen.

7. Bestuursverkiezing

Een afzonderlijke bestuursverkiezing is overbodig na goedkeuring door de ALV van de statuten waarin de namen van de bestuursleden zijn genoemd.

Medeoprichter Ben Boersema beëindigt zijn functie als bestuurder.

8. Werkplannen 2015

Bestuur

- a. Canon
- b. Tentoonstelling
- c. Excursie
- d. Spreker
- e. OMD

Werkgroep Rood Erfgoed

- a. Wij adviseren de gemeente Heumen met betrekking tot hun erfgoedbeleid op het gebied van monumenten, karakteristieke en beeldbepalende panden en ensembles.
- b. Wij werken verder aan de registratie van karakteristieke en beeldbepalende panden en ensembles in de gemeente Heumen ten behoeve van de Cultuurhistorische Waardenkaart die door de gemeente Heumen wordt opgesteld.
- c. Wij willen hulp gaan bieden bij het behoud van monumenten, karakteristieke en beeldbepalende panden en ensembles met name aan particulieren, en hen algemene richtlijnen geven voor het beheer en behoud van hun cultuurhistorisch bezit. Bovendien willen wij ook specifiek mensen de helpende hand bieden, eventueel ook bij het opsporen van geld. Hierbij maken wij gebruik van onze eigen netwerken, zoals het Gelders Genootschap.
- d. Wij willen meewerken aan het project: Canon van de gemeente Heumen.

Werkgroep Groen Erfgoed

- a. Hoogstam (fruit)boomgaarden
*Herstel en aanleg van hoogstamboomgaarden.
Project opgenomen in gemeentelijk LOP*
- b. Heggen en Wallen
Onderwerp wordt verbreed naar 'Heggen en Wallen' omdat er meer oude heggen zijn dan alleen Maasheggen en omdat Heggen en Wallen veelal bij elkaar horen. Naast de wens tot behoud en herstel komt er bij: onderzoek naar de historie doen en de inventarisatie van alle heggen en wallen in de regio verder voltooien.
- c. Groene markering Kasteel Heumen
*De contouren worden zichtbaar gemaakt door een aangepast maai- en graasbeheer.
Project opgenomen in gemeentelijk LOP*
- g. Groene markering motte Malderburcht
*De contouren worden zichtbaar gemaakt door een aangepast maai- en graasbeheer.
Project opgenomen in gemeentelijk LOP*
- h. Bloemrijke akkerranden en boerenlandpaden
Aanleg van bloemrijke linten en wandelpaden.

- Project opgenomen in gemeentelijk LOP*
- i. Groene bijdragen aan OMD 2015
Aandeel in programma met enkele landgoederen
 - j. Groene bijdrage aan Canon

monumenten en voor monumenten als inspiratiebron voor de kunst.

9. Rondvraag en sluiting

Werkgroep Woord en Beeld

- a. Het inventariseren, verzamelen van publicaties en evenementen die in Woord en/of Beeld zijn vastgelegd over Overasselt en kerkdorpen. Deze data toegankelijk maken op websites
- b. Het verzamelen van dialecten en het verzamelen van verhalen over de tweede wereldoorlog door het interviewen van ouderen. *Geluidsopnamen, foto's en boeken een plaats geven en vertonen in museum de Lage Hof*
- c. Uitbreiding van het werkgebied Overasselt met Heumen, Nederasselt en Malden. Voor Heumen en Malden wordt samengewerkt met Heemkunde Malden.

Werkgroep Archeologie

- a. Herinrichting vitrines archeologische vondsten in het gemeentehuis
Jaarlijkse wisseling van getoonde vondsten
- b. Documenteren van het archeologisch onderzoek van 1980 van het kasteel Heumen.
Vondstmateriaal wassen, catalogiseren en beschrijven
- c. Bijeenbrengen en exposeren gildezilver en andere attributen van het St. Antonius Abt gilde van Overasselt
Publiceren en exposeren
- d. Excursie
Een of twee excursies naar een opgraving waar een Open Dag wordt gehouden
- e. Tentoonstelling over de geschiedenis van de Hatertse en Overasseltse in het Museumkasteel Wijchen in aangepaste vorm in onze gemeente tentoonstellen.

Werkgroep OMD

De Open Monumentendag 2015 vindt plaats in het weekend van 12 en 13 september. Het thema voor 2015 luidt: "Kunst & Ambacht". Daarbij is er volop aandacht voor uiting van (toegepaste) kunst en ambachten in

Colofon:

Deze nieuwsbrief is een uitgave van het Erfgoedplatform Gemeente Heumen

Website www.erfgoedheumen.nl

Correspondentie:

Harrie Joosten
T 024-6221644
E harrie.f.p.joosten@freeler.nl

Ben Boersema
T 024-3580672
E b.r.c.a.boersema@hetnet.nl

Petra Thijssen
T 024-3582893
E fhthijssen@hetnet.nl

Anneke Meijssen
T 024-3656147
E ameijssen@planet.nl

Leo Ewals
T 0243554419
l.j.i.ewals@planet.nl

Loes Weber, webmaster
E loes.weber@gmail.com

LEDEN, BESTUUR, WERKGROEPEN EN PROJECTGROEPEN

Leden/Erfgoedinstellingen	Musea: Agrarisch museum De Lage Hof; Accordeonmuseum De Muse; Ateliërmuseum Jac. Maris Historische verenigingen: Stichting Heemkunde Malden; Werkgroep Historie Worsum; Heumen in Beeld Natuurverenigingen: Vereniging Bos en Kuil; Natuurstichting Kadans; Heemtuin Malden Wijk- en dorpsraden: Dorpsplatform Overasselt; Wijkplatform Hoogenhof; Wijkplatform Jachthuis; Dorpsraad Nederasselt Gilden: St. Georgius Heumen; Salvator Mundi Nederasselt
Bestuur	Ben Boersema vz.; Harrie Joosten secr.; Petra Thijssen penn.; Anneke Meijssen; Leo Ewals
Werkgroep ROOD Erfgoed	Ben Boersema vz.; Petra Thijssen; Piet van Casteren; Ben Arts
Werkgroep GROEN Erfgoed	Harrie Joosten vz.; Anneke Meijssen; Jan Paul Bevoort; Cees Elsten; Jef Gielen
Werkgroep WOORD en BEELD	Liesbeth Arts vz.; Piet van Casteren; Willy Gijsbers; Jacky Lindsen; Annie van Leuken
Werkgroep ARCHEOLOGIE	Katja Zee vz.; Mathieu Houben; Frank Oerlemans; Jo van Lieshout; Marcel Degen; Marijne Magnee; Rob de Loos; Tess Doorewaard; Theo Groeneveld; Harrie Joosten; Petra Thijssen
Werkgroep OMD	Harrie Joosten vz.; Walter Elemans; Petra Thijssen; Jos Gerrits; Piet van Casteren; Loes Weber <u>Malden</u> : Petra Thijssen vz.; Els Jans; Ton Niekus; Hetty Pennings; Ben Boersema; Cees Elsten <u>Heumen</u> : Jos Gerrits vz.; Gerrit Kessler; Tiny Martens; Theo Noy; Gerard Martens <u>Overasselt</u> : Piet van Casteren vz.; Herman van Wagenberg; Harrie Filmer <u>Nederasselt</u> : Loes Weber vz.
Projectgroep Bloemrijke Linten en Boerenlandpaden	Saskia Bongers vz.; Marcel Bolten; Ronald Jansen; Marcel Halmans; Pierre Hopman; Hotze Hofstra; Harrie Joosten; Jef Gielen
Projectgroep Groene Markering Kasteel Heumen en Motte Maldenburcht	Jan Paul Bevoort vz.; Jef Gielen; Anneke Meijssen; Harrie Joosten
Projectgroep Hoogstamboomgaarden	Harrie Joosten vz.; Jef Gielen; Anneke Meijssen
Projectgroep Canon	Ben Boersema; Leo Ewals